

รายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (ฉบับสมบูรณ์)
ของ
คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงการต่างประเทศ

กันยายน ๒๕๖๖

รายงานการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (ฉบับสมบูรณ์)

ของ

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงการต่างประเทศ

ประเด็นการตรวจสอบและประเมินผล

ประเด็นการตรวจสอบตามภารกิจกระทรวง โครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ด้านการต่างประเทศ : โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ สปป. ลาว

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงการต่างประเทศ ได้ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ สปป. ลาว โดยมีสรุปผลการดำเนินงานภาพรวม ข้อค้นพบ ข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. สรุปผลการดำเนินงานภาพรวม และข้อค้นพบ

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ได้ดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ สปป. ลาว เพื่อเป็นการส่งเสริมบทบาทนำของไทยโดยการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีด้านเกษตรแบบยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่ให้แก่ประชาชนชาวลาว ผ่านกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูและนักเรียนในโรงเรียนฯ และขยายผลออกไปยังชุมชนใกล้เคียงโดยรอบ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีองค์ความรู้สำหรับนำแนวปฏิบัติที่ดีด้านเกษตรฯ ไปประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน รวมทั้งบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับในระดับสากลในการมีบทบาทนำด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน และร่วมกันขับเคลื่อนความร่วมมือเพื่อพัฒนากับหน่วยงานคู่ร่วมมืออื่น ๆ อย่างมีพลวัต

ผลการดำเนินงานภาพรวมของโครงการฯ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เบิกจ่ายถึงสิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๖ รวมเป็นเงิน ๙,๘๘๔,๕๕๖ บาท คงเหลือ ๑๑๕,๔๔๔ บาท โดยได้ก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานของศูนย์การเรียนรู้ฯ ได้แก่ อาคารอเนกประสงค์ ห้องประชุม ห้องนอนเวรยาม ห้องน้ำ ถนอมคอนกรีตเสริมเหล็กภายในศูนย์ฯ เชื่อมเส้นทางหลักและในซอยเข้าฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ระบบน้ำ ระบบระบายน้ำ ระบบไฟฟ้า รั้วตาข่ายรอบศูนย์ฯ การปรับพื้นที่ภายในศูนย์ฯ และป้ายต่าง ๆ พร้อมทั้งสร้างฐานการเรียนรู้ จำนวน ๒๐ ฐาน เกี่ยวกับการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การทำปุ๋ยอินทรีย์ การขยายพันธุ์ไม้ผล และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ โดยจัดซื้อวัสดุประจำฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรสะอาด เพื่อเป็นต้นแบบที่ยั่งยืน หลักสูตรเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เพื่อพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืนให้ครู อาจารย์ นักเรียน บุคลากรของโรงเรียนฯ และพัฒนาโรงเรียนฯ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้านเกษตรผสมผสานที่มีความพร้อม สำหรับการให้บริการวิชาชีพการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ให้แล้วเสร็จตามแผนงาน

และเตรียมการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ (Project Steering Committee – PSC) ในขั้นนี้ กรมฯ คาดว่าจะจัดพิธีเปิดศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ สปป. ลาว ประมาณเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ และพยายามหาโอกาสส่งมอบศูนย์การเรียนรู้ฯ ให้กับ สปป. ลาว ในโอกาสที่มีการเยือนระหว่างผู้นำของ สปป. ลาวมาเยือนประเทศไทย หรือผู้นำของประเทศไทยไปเยือน สปป. ลาว ต่อไป

๒. ข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรค

มีปัญหาเล็กน้อยด้านการสื่อสาร เนื่องจากในการก่อสร้างและการกำหนดคุณลักษณะของวัสดุและครุภัณฑ์ จำเป็นต้องมีรายละเอียดที่ถูกต้อง การสื่อสารผ่านระบบออนไลน์ หรือการพิจารณาจากเอกสาร ทำให้มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนกัน เนื่องจากความแตกต่างของความหมายในภาษาไทยและภาษาลาว จึงจำเป็นต้องมีการประชุมหารือและประสานงานเพื่ออธิบายความหมาย จึงทำให้ขั้นตอนการเตรียมการในกิจกรรมต่าง ๆ ใช้ระยะเวลาค่อนข้างมาก

๓. ข้อเสนอแนะ

๓.๑ ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคด้านการสื่อสาร การกำหนดคุณลักษณะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จำเป็นต้องมีรายละเอียด อาจพิจารณาจัดทำเป็นภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันทั้ง ๒ ฝ่าย และสามารถติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการ ได้ชัดเจนตามเอกสารที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามในรายงานภาพรวม รวมทั้งการติดต่อสื่อสารระหว่างไทยกับลาว ขอให้ยังคงใช้ภาษาไทย - ลาว เพราะเป็นสัญลักษณ์ของความสัมพันธ์อันใกล้ชิดของทั้ง ๒ ประเทศ ที่สามารถสื่อสารเข้าใจภาษาซึ่งกันและกันได้

๓.๒ ข้อเสนอแนะในหลักการ ภายหลังจากกรมฯ ได้ส่งมอบศูนย์การเรียนรู้ฯ ให้กับ สปป. ลาว แล้ว สปป. ลาว จะต้องดูแลรับผิดชอบบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ฯ เอง เป็นแนวทางที่ถูกต้องแล้ว เนื่องจากจำเป็นที่จะต้องให้ฝ่ายลาวมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและรับผิดชอบโครงการฯ ต่อไป อย่างไรก็ตาม หากติดขัดหรือต้องการองค์ความรู้เพิ่มเติม สามารถแจ้งความประสงค์ผ่านช่องทางทางการทูตได้ ซึ่งกรมฯ สามารถพิจารณาให้การสนับสนุนต่อยอดองค์ความรู้ให้กับบุคลากรของ สปป. ลาว เพื่อให้ศูนย์การเรียนรู้ฯ มีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และคุ้มค่าที่ฝ่ายไทยได้ลงทุนไป

ส่วนที่ ๒ การรายงานการตรวจสอบและประเมินผล

๑. ประเด็นการตรวจสอบและประเมินผล

ประเด็นการตรวจสอบตามภารกิจกระทรวง โครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ด้านการต่างประเทศ : โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ สปป. ลาว ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบและดำเนินงานโครงการ ดังนี้

ฝ่ายไทย

๑. หน่วยงานรับผิดชอบ : กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ
๒. หน่วยงานดำเนินงานโครงการ : สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ฝ่าย สปป. ลาว

หน่วยงานรับผิดชอบ/ดำเนินงานโครงการ : กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาแห่ง สปป. ลาว

โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ

สปป. ลาว

๒. ความสอดคล้องเชื่อมโยงระหว่างประเด็นการตรวจสอบกับยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง

เป้าหมาย : ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ (ประเด็น : การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมทั้งองค์กรภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ

เป้าหมาย : การต่างประเทศของไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

ความสอดคล้อง การดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ มุ่งให้ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก โดยการเสริมสร้างความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนกับนานาประเทศทั้งในกรอบความร่วมมือทวิภาคี ไตรภาคี และพหุภาคี ในอนุภูมิภาคและภูมิภาค เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง รวมทั้งส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒.๒ ยุทธศาสตร์กระทรวงฯ

๑) Security มีความมั่นคง (เป้าหมาย : ประเทศไทยมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย รวมทั้งเป็นประเทศแนวหน้าในภูมิภาคอาเซียน)

๒) Sustainability มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน (เป้าหมาย : ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก)

๓) Standard มีมาตรฐานสากล (เป้าหมาย : ไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติ และสามารถมีบทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากล)

๔) Status มีสถานะและเกียรติภูมิ (เป้าหมาย : ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ มีอำนาจต่อรองและได้รับการยอมรับในสากล เพื่อปกป้อง รักษา และเพิ่มพูนผลประโยชน์แห่งชาติในทุกมิติ)

๕) Synergy มีพลัง (เป้าหมาย : ทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างมีเอกภาพ และไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับต่างประเทศในทุกมิติมากขึ้น)

ความสอดคล้อง : การดำเนินโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ฯ โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ เป็นการส่งเสริมบทบาทนำของไทยโดยการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีด้านเกษตรแบบยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเผยแพร่ให้แก่ประชาชนชาวลาว โดยผ่านกลุ่มเป้าหมายคือ ครูและนักเรียนในโรงเรียนฯ และขยายออกไปยังชุมชนใกล้เคียงโดยรอบ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีองค์ความรู้สำหรับนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน รวมทั้งบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้รับการยอมรับในประชาคมโลกในการมีบทบาทนำด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืน และร่วมกันขับเคลื่อนความร่วมมือเพื่อการพัฒนาด้วยหน่วยงานคู่ร่วมมืออื่น ๆ อย่างมีพลวัต

๓. วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบและประเมินผล

๓.๑ เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานโครงการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ส่งผลสำเร็จต่อยุทธศาสตร์กระทรวงฯ

๓.๒ เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานโครงการและการใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้

๓.๓ รับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการแก้ไข เพื่อลดความเสี่ยงในการบริหารงานโครงการ สนับสนุนการดำเนินภารกิจให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔. ขอบเขตของการตรวจสอบและประเมินผล

๔.๑ ตรวจสอบแผนการดำเนินงานโครงการ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ ตรวจสอบผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายเงินของโครงการ รวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการ

๔.๓ สอบถามข้อมูลและความเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เพื่อประเมินความเสี่ยง และประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการตามหลักธรรมาภิบาล

๔.๔ สรุปข้อค้นพบ ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะหรือแนวทางการแก้ไข เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานโครงการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

๕. สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง

๕.๑ ด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)

- ความเสี่ยง : การปรับเปลี่ยนนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายไทยและฝ่ายลาว
- สาเหตุ : หากมีการเปลี่ยนรัฐบาลและนโยบายต่างประเทศของไทยต่อ สปป. ลาว สภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อของ สปป. ลาว ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทย และ สปป. ลาว
- ข้อจำกัด : มีค่อนข้างน้อย เนื่องจากไทย และ สปป. ลาว มีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระดับดีมาก กรมความร่วมมือระหว่างประเทศให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา กับ สปป. ลาว โดยผ่านโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในหลายด้าน อาทิ ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านการเกษตร
- แนวทางในการดำเนินงาน : ฝ่ายไทยและฝ่ายลาวมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด โดยมีกลไกการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย – ลาว ซึ่งจัดขึ้นทุก ๑๘ เดือน เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และนโยบายความร่วมมือเพื่อการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีการประชุมติดตามการดำเนินงานโครงการเป็นประจำทุกปี ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามปกติ

๕.๒ ด้านการดำเนินงาน/ปฏิบัติการ (Operational Risk)

- ความเสี่ยง : สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งผลต่อมาตรการในการเดินทาง และการปฏิบัติงานในพื้นที่ของบุคลากรทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายลาวทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมโครงการได้ตามแผนงานที่กำหนด
- สาเหตุ : เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งผลต่อการเดินทางเข้าพื้นที่ และการปฏิบัติงานโครงการ
- ข้อจำกัด : การปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการอยู่ใน สปป. ลาว ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงบุคลากรที่บริหาร/ดำเนินโครงการ เป็นชาวไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ดังนั้น การเข้าพื้นที่จึงขึ้นอยู่กับทั้งมาตรการของฝ่ายลาวและฝ่ายไทย ในกรณีที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙

โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการอยู่ในพื้นที่ห่างไกล แขวงอัตตะปืออยู่ติดเวียดนาม ทำให้การเดินทาง การดำเนินกิจกรรม และการติดตามงานไม่สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว

- แนวทางในการดำเนินงาน : บุคลากรและผู้เชี่ยวชาญต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย โดยการผสมผสาน การใช้เทคโนโลยี อาทิ ระบบออนไลน์ในส่วนที่สามารถทำได้ ประกอบกับการวางแผนการปฏิบัติงาน ในพื้นที่และการดำเนินการในพื้นที่ภายใต้สถานการณ์และมาตรการต่าง ๆ โดยทีมงานต้องมีความคล่องตัวสูง

๕.๓ ด้านการเงิน (Financial Risk)

- ความเสี่ยง : สภาวะเศรษฐกิจของ สปป. ลาว และไทย นโยบายด้านการเงินและงบประมาณ ของกระทรวงการต่างประเทศ และการได้รับจัดสรรงบประมาณภาพรวมของกรมความร่วมมือระหว่าง ประเทศที่ลดลงอย่างมาก

- สาเหตุ : ปัจจุบัน สปป. ลาว เกิดสภาวะเงินเฟ้อ ทำให้งบประมาณในการดำเนินงาน โครงการสูงขึ้น

- ข้อจำกัด : การดำเนินกิจกรรมต้องบริหารงบประมาณให้อยู่ในวงเงินที่ได้รับ ในขณะที่สินค้า อาทิ วัสดุก่อสร้าง และอุปกรณ์ต่าง ๆ มีราคาสูงขึ้น

- แนวทางในการดำเนินงาน : ปรับแผนปฏิบัติการและชี้แจงทีมงานทุกฝ่ายให้ติดตามการใช้จ่าย งบประมาณอย่างเคร่งครัด

๕.๔ ความเสี่ยงด้านกฎหมาย กฎเกณฑ์ต่าง ๆ (Compliance Risk)

- ความเสี่ยง : มาตรการการเดินทางข้ามประเทศและการเดินทางเข้าพื้นที่โครงการขึ้นอยู่กับ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้ออุบัติใหม่

- สาเหตุ : การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ในปัจจุบัน แม้จะมีการฉีดวัคซีนและมาตรการ เพื่อความปลอดภัยต่าง ๆ แล้ว แต่ปัจจุบันยังคงมีการระบาดของสายพันธุ์ต่าง ๆ อยู่

- ข้อจำกัด : มาตรการป้องกันโรคติดเชื้อเป็นมาตรการในระดับโลกและระดับประเทศ โครงการจึงต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

- แนวทางในการดำเนินงาน : ปรับแผนปฏิบัติการโครงการอย่างรวดเร็วตามสถานการณ์ และติดตามทิศทางแนวโน้มของสถานการณ์ต่าง ๆ

๖. ข้อค้นพบจากการตรวจสอบและประเมินผล

๖.๑ หลักการและเหตุผล

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ สันเขื่อนเซเปียน แขวงอัตตะปือแตก ทำให้มวลน้ำจำนวนมากมหาศาลไหลเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนและพื้นที่ทำการเกษตรเสียหายมาก ต่อมาฝ่ายลาวได้ส่งข้อเสนอโครงการจัดตั้ง ศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรยั่งยืนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ณ โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพ แบบผสม แขวงอัตตะปือ ให้กรมความร่วมมือระหว่างประเทศพิจารณาในการประชุมความร่วมมือ ทางวิชาการไทย - ลาว ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศได้อนุมัติโครงการดังกล่าว เพื่อจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรยั่งยืนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนา ให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการถ่ายทอด องค์ความรู้ด้านการเกษตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่บุคลากร ของโรงเรียน นักเรียน และชุมชนโดยรอบโรงเรียน เพื่อให้สามารถนำความรู้และแนวคิดที่ได้เรียนรู้ไปใช้ ในการประกอบอาชีพเพื่อความยั่งยืนต่อไป

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ โครงการนี้ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโครงการสำคัญของกระทรวงฯ และได้รับงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมการสร้างศูนย์การเรียนรู้ฯ อย่างไรก็ตาม เมื่อก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ฯ เสร็จยังมีแผนงานการพัฒนาบุคลากรให้บุคลากรในโรงเรียน ชุมชนรอบโรงเรียน และประชาชนผู้สนใจ ซึ่งจะดำเนินโครงการให้เสร็จสิ้นตามแผนงานโครงการในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยการส่งผู้เชี่ยวชาญไทยไปถ่ายทอดความรู้ในด้านต่าง ๆ และจัดการศึกษา/ดูงานในประเทศไทยในหัวข้อต่าง ๆ ได้แก่ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการดำรงชีวิต การจัดการและดูแลฐานการเรียนรู้ การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ การทำปุ๋ยอินทรีย์ การขยายพันธุ์ไม้ผล และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในต่างประเทศ และได้เสริมสร้างให้ผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ในการดำเนินความร่วมมือกับต่างประเทศ อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในต่างประเทศซึ่งเป็นภารกิจของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศอีกด้วย

๖.๒ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรกรที่ยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภายในโรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ
- ๒) เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการเกษตร สร้างเครือข่ายเกษตรกรสะอาดแบบผสมผสานให้เป็นต้นแบบที่ยั่งยืนในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง
- ๓) เพื่อพัฒนาโรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้านเกษตรกรสะอาดและผสมผสานที่มีความพร้อมสำหรับการให้บริการวิชาชีพ การฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนด้านเกษตรกรรมภายในแขวงอัตตะปือ

๖.๓ เป้าหมาย

๑) เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

- (๑) การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรสะอาดได้ผลผลิตปลอดภัย และเป็นต้นแบบที่ยั่งยืน โดยการจัดอบรมแลกเปลี่ยนความรู้ให้แก่ชุมชนรอบโรงเรียน และประชาชนที่สนใจในการทำเกษตรปลอดภัย และการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรสะอาดเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการทำการเกษตรปลอดภัย
- (๒) การพัฒนาโรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้านเกษตรกรสะอาดแบบผสมผสานที่มีความพร้อมสำหรับการให้บริการวิชาชีพ การฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน

๒) เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

- (๑) โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ ได้รับการยอมรับในฐานะแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรและการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) ศูนย์การเรียนรู้ฯ สามารถบริหารจัดการตนเองอย่างยั่งยืน มีรายได้เพิ่มจากการขายผลผลิตทางการเกษตร มีการเรียนการสอนด้านการเกษตรสะอาดแบบผสมผสานที่มีประสิทธิภาพสามารถเผยแพร่องค์ความรู้สู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- ๓) ผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่อการปิดช่องว่างของเป้าหมาย (Project's contribution to target gap)

- (๑) สปป. ลาว เห็นความสำคัญและตระหนักถึงบทบาทของไทยด้านการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและสร้างสรรค์

(๒) นานาประเทศเห็นถึงบทบาทนำและศักยภาพในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ผ่านการดำเนินงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ สปป. ลาว ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชนด้านเกษตรสะอาดแบบผสมผสาน ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถเป็นต้นแบบและเครือข่ายการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่ และชุมชน อีกทั้งยังสามารถนำองค์ความรู้จากศูนย์การเรียนรู้ฯ ไปปรับใช้ในการฟื้นฟู และพัฒนาการทำเกษตรในพื้นที่ของตนเองได้ ส่งผลให้มีรายได้และคุณภาพชีวิตดีขึ้น นอกจากนี้ ยังทำให้ชาวต่างชาติได้ประจักษ์ว่า หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ได้อย่างแท้จริง

๕) ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

(๑) จำนวนครู อาจารย์ นักเรียน และบุคลากรของโรงเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการเกษตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๒) จำนวนหน่วยงาน ชุมชน และบุคคลที่เข้ารับการศึกษาดูงาน/ฝึกอบรม ซึ่งจัดโดยศูนย์การเรียนรู้ฯ

(๓) ร้อยละ ๘๐ ของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการเกษตรตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถประกอบอาชีพด้านการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

(๔) ร้อยละ ๘๐ ของหน่วยงาน ชุมชน และบุคคลมีความพึงพอใจที่เข้ารับการศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมซึ่งจัดโดยศูนย์การเรียนรู้ฯ

๖) กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์

(๑) ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และบุคลากรของโรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแล เข้าร่วม และสนับสนุนกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ฯ

(๒) จำนวนหน่วยงาน ชุมชน และบุคคลที่เข้ารับการศึกษาดูงาน/ฝึกอบรม ซึ่งจัดโดยศูนย์การเรียนรู้ฯ

๖.๔ ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการ

ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

๖.๕ ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานภาพรวมของโครงการฯ ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เบิกจ่าย ถึงสิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๖ รวมเป็นเงิน ๙,๘๘๔,๕๕๖ บาท คงเหลือ ๑๑๕,๔๔๔ บาท โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

๑) กรมฯ ได้ประชุมกับสถาบันการศึกษาเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อหารือแนวทางการดำเนินงาน และการปรับแผนการดำเนินงานโครงการ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

๒) ผู้แทนกรมฯ และผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันฯ เดินทางไปสำรวจพื้นที่โครงการ วางแผนการดำเนินงาน และปรับแก้ร่างผังการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ฯ และฐานการเรียนรู้ระหว่างวันที่ ๓๐ ตุลาคม – ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในจำนวน ๗๖,๒๕๔ บาท

๓) กรมฯ ได้เห็นชอบต่อร่างผังและแผนงานที่ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันฯ ปรับแก้ และเห็นชอบให้เริ่มดำเนินการก่อสร้าง โดยอนุมัติวงเงินงบประมาณสำหรับผลผลิตที่ ๑ การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ฯ (ประกอบด้วยอาคารก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ฯ และฐานการเรียนรู้ ๒๐ ฐาน) โดยอนุมัติงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๗,๔๙๘,๒๑๓ บาท

๔) ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันฯ เดินทางไปดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ และฐานการเรียนรู้ โดยได้ปรับแก้รายการวัสดุและครุภัณฑ์เพิ่มเติม กำหนดจุดก่อสร้างฐานการเรียนรู้ที่ชัดเจน จัดหาผู้รับจ้างเพื่อทำสัญญาจ้างก่อสร้าง รอบที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ เบิกค่าใช้จ่ายจำนวน ๕๖,๑๑๖ บาท

๕) กรมฯ ให้สถาบันฯ จัดฝึกอบรม ศึกษาดูงานเกี่ยวกับเกษตรสะอาดแบบผสมผสาน การบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ฯ ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่คณะผู้บริหารและครูของโรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ และสามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้านเกษตรสะอาดแบบผสมผสานที่มีความพร้อมสำหรับการให้บริการวิชาชีพ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนด้านเกษตรกรรมในแขวงอัตตะปือ จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่

(๑) ครั้งที่ ๑ จัดการศึกษาดูงานให้แก่คณะผู้บริหารของโรงเรียนฯ จำนวน ๘ ราย ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๓ มกราคม ๒๕๖๖ เบิกค่าใช้จ่ายจำนวน ๘๑,๙๑๔ บาท

(๒) ครั้งที่ ๒ จัดการศึกษาดูงานให้แก่คณะครูของโรงเรียนฯ จำนวน ๑๖ ราย ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖ เบิกค่าใช้จ่ายจำนวน ๑๔๙,๙๓๘ บาท

๖) ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันฯ เดินทางไปติดตามการดำเนินการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ฯ และฐานการเรียนรู้ รอบที่ ๑ และเตรียมการเกี่ยวกับการจัดจ้างผู้รับจ้างเพื่อก่อสร้างรอบที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๐ มกราคม ๒๕๖๖ เบิกค่าใช้จ่ายจำนวน ๔๕,๗๙๒ บาท

๗) ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันฯ เดินทางไปติดตามผลการจัดฝึกอบรม ศึกษาดูงานฯ และจัดหาบริษัทก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ฯ และฐานการเรียนรู้ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เบิกค่าใช้จ่ายจำนวน ๕๓,๗๓๒ บาท

๘) ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันฯ เดินทางไปดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ฯ และฐานการเรียนรู้ โดยตรวจรับงานการก่อสร้าง รอบที่ ๓ และจัดหาผู้รับจ้างเพื่อทำสัญญาจ้างก่อสร้างรอบที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖ เบิกค่าใช้จ่ายจำนวน ๕๔,๘๑๒ บาท

๙) ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันฯ เดินทางไปดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ฯ และฐานการเรียนรู้ โดยตรวจรับงานการก่อสร้างรอบที่ ๔ จัดหาผู้รับจ้างเพื่อทำสัญญาจ้างก่อสร้างรอบที่ ๕ และเตรียมการจัดอบรมหลักสูตรพัฒนาเครือข่ายเกษตรสะอาดให้แก่ครูประจำฐานการเรียนรู้ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ เมษายน ๒๕๖๖ เบิกค่าใช้จ่ายจำนวน ๓๘,๔๕๒ บาท

๑๐) ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันฯ เดินทางไปดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ฯ และฐานการเรียนรู้ โดยตรวจรับงานการก่อสร้างรอบที่ ๖ และเตรียมการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาเครือข่ายเกษตรสะอาดให้แก่ครูประจำฐานการเรียนรู้ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เบิกค่าใช้จ่ายจำนวน ๓๘,๔๕๒ บาท

๑๑) จัดการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาเครือข่ายเกษตรสะอาด เพื่อเป็นต้นแบบที่ยั่งยืน โดยอนุมัติงบประมาณจัดการฝึกอบรม ๕ หลักสูตร จำนวน ๕๕๔,๔๐๔ บาท ได้แก่

(๑) หลักสูตรที่ ๑ หลักสูตรการบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ฯ (จัดทำข้อมูลศูนย์การเรียนรู้ฯ) มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๔๔ คน ระหว่างวันที่ ๔ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๖

(๒) หลักสูตรที่ ๒ หลักสูตรการจัดการฟาร์มและการเพิ่มผลผลิต มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๔๔ คน ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๖

(๓) หลักสูตรที่ ๓ หลักสูตรการจัดการผลผลิตและการตลาด มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๔๔ คน ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

(๔) หลักสูตรที่ ๔ หลักสูตรเยาวชนชนต้นแบบและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๔๔ คน ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๖

(๕) หลักสูตรที่ ๕ หลักสูตรการบูรณาการการเรียนการสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ฯ เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยจะมีผู้เข้าร่วมการอบรมจำนวน ๒๔ คน ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๕ กันยายน ๒๕๖๖

๑๒) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปร่วมพิธีเปิดการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรสะอาด เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายจำนวน ๓๘,๕๘๐ บาท

๑๓) จัดการฝึกอบรมหลักสูตรเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตร เพื่อพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน ระหว่างวันที่ ๒๖ สิงหาคม - ๓ กันยายน ๒๕๖๖ โดยอนุมัติงบประมาณสำหรับจัดการฝึกอบรมจำนวน ๑,๐๒๗,๔๑๗ บาท

๑๔) กรมฯ ได้อนุมัติให้จัดการฝึกอบรมครูประจำฐานการเรียนรู้ (เพิ่มเติม) โดยให้สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในสังกัดจัดการฝึกอบรมให้แก่ครูประจำฐานการเรียนรู้ (สาขาประมง สาขาพืชศาสตร์ และสาขาสัตวศาสตร์) โดยอนุมัติงบประมาณสำหรับจัดการฝึกอบรม ๓ หลักสูตร ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑๗๐,๔๘๐ บาท ได้แก่

(๑) หลักสูตรการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (การขยายพันธุ์ปลา การเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลาตกในบ่อพลาสติก) และการแปรรูป

(๒) หลักสูตรการผลิตพืช (การผลิตพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล และเห็ด) และการแปรรูป

(๓) หลักสูตรการผลิตสัตว์ (การผลิตสัตว์เล็ก และสัตว์ปีก) และการแปรรูป

๑๕) สถานะปัจจุบัน

(๑) ดำเนินการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ฯ และฐานการเรียนรู้ จำนวน ๒๐ ฐาน พร้อมทั้งจัดซื้อวัสดุประจำฐานการเรียนรู้เสร็จครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว ประกอบด้วย

- โครงสร้างพื้นฐานของศูนย์การเรียนรู้ฯ จำนวน ๑๐ รายการ ได้แก่ ๑) อาคารอเนกประสงค์/ห้องประชุม ๒) ห้องนอนเวรยาม ๓) ห้องน้ำ ๔) ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและเส้นทางเชื่อมแต่ละฐานการเรียนรู้ ๕) ระบบน้ำ บ่อน้ำ บ่อปลา ๖) คลองระบายน้ำ ๗) ระบบไฟฟ้าและแสงสว่าง ๘) รั้วตาข่าย ๙) การปรับพื้นที่ภายในศูนย์ฯ ๑๐) ป้ายต่าง ๆ ภายในศูนย์ฯ

- ฐานการเรียนรู้ ๒๐ ฐาน ได้แก่ ๑) ฐานปลูกพืชสมุนไพร ๒) ฐานการเพาะเห็ด ๓) ฐานการปลูกข้าว ๔) ฐานการปลูกและขยายพันธุ์ไม้ผล ๕) ฐานปุ๋ยอินทรีย์ - น้ำส้มควันไม้ ๖) ฐานการปลูกพืชปลอดสารพิษ ๗) ฐานการปลูกและขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ๘) ฐานการแปรรูปผลผลิตการเกษตร ๙) ฐานการปลูกพืชอาหารสัตว์ ๑๐) ฐานการจัดสรรและการอนุรักษ์พันธุ์ไม้ ๑๑) ฐานการเลี้ยงปลา ๑๒) ฐานการเลี้ยงแพะ ๑๓) ฐานการเลี้ยงไส้เดือน ๑๔) ฐานการเลี้ยงไก่ ๑๕) ฐานการเลี้ยงหมูหลุม ๑๖) ฐานการเลี้ยงเป็ด ๑๗) ฐานการเลี้ยงและขยายพันธุ์กบ ๑๘) ฐานการเลี้ยงนกกระทา ๑๙) ฐานการเลี้ยงจิ้งหรีด ๒๐) ฐานการเลี้ยงกระต่าย

(๒) อยู่ระหว่างการจัดการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรสะอาด การฝึกอบรมเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เพื่อพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืนได้ผลผลิตปลอดภัย และเป็นต้นแบบให้กับบุคลากรของโรงเรียนฯ และพัฒนาโรงเรียนฯ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้านเกษตรผสมผสานที่มีความพร้อม สำหรับการให้บริการวิชาชีพ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน ให้แล้วเสร็จตามแผนงาน และเตรียมการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ (Project Steering Committee - PSC)

(๓) ในขั้นนี้ กรมฯ คาดว่าจะจัดพิธีเปิดศูนย์การเรียนรู้ฯ เพื่อการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ สปป. ลาว

ประมาณเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ และพยายามหาโอกาสส่งมอบศูนย์การเรียนรู้ ให้กับ สปป. ลาว ในการเยือนระหว่างผู้นำของ สปป. ลาวมาเยือนประเทศไทย หรือผู้นำของประเทศไทยไปเยือน สปป. ลาว ต่อไป

๗. สภาพแวดล้อมหรือปัจจัยภายนอกที่เป็นข้อจำกัดในการดำเนินงานตามภารกิจกระทรวงต่อเป้าประสงค์ของประเด็นการตรวจสอบ

จากการดำเนินงานพบปัญหาเล็กน้อยด้านการสื่อสาร เนื่องจากในการก่อสร้างและการกำหนดคุณลักษณะของวัสดุและครุภัณฑ์ จำเป็นต้องมีรายละเอียดที่ถูกต้อง การสื่อสารผ่านระบบออนไลน์หรือการพิจารณาจากเอกสารทำให้มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนกัน เนื่องจากความแตกต่างของความหมายในภาษาไทยและภาษาลาว จึงจำเป็นต้องมีการประชุมหารือและประสานงานเพื่ออธิบายความหมาย จึงทำให้ขั้นตอนการเตรียมการในกิจกรรมต่าง ๆ ใช้ระยะเวลาค่อนข้างมาก

๘. ข้อเสนอแนะ

๘.๑ ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคด้านการสื่อสาร การกำหนดคุณลักษณะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จำเป็นต้องมีรายละเอียด อาจพิจารณาจัดทำเป็นภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษากลาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันทั้ง ๒ ฝ่าย และสามารถติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการได้ชัดเจนตามเอกสารที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามในรายงานภาพรวม รวมทั้งการติดต่อสื่อสารระหว่างไทยกับลาวขอให้อย่างคงใช้ภาษาไทย - ลาว เพราะเป็นสัญลักษณ์ของความสัมพันธ์อันใกล้ชิดของทั้ง ๒ ประเทศ ที่สามารถสื่อสารเข้าใจภาษาซึ่งกันและกันได้

๘.๒ ข้อเสนอแนะในหลักการ ภายหลังจากกรมฯ ได้ส่งมอบศูนย์การเรียนรู้ ให้กับ สปป. ลาว แล้ว สปป. ลาว จะต้องดูแลรับผิดชอบบริหารจัดการศูนย์การเรียนรู้ เอง เป็นแนวทางที่ถูกต้องแล้ว เนื่องจากจำเป็นที่จะต้องให้ฝ่ายลาวมีความรู้สึกเป็นเจ้าของและรับผิดชอบโครงการฯ ต่อไป อย่างไรก็ตาม หากติดขัดหรือต้องการองค์ความรู้ใดเพิ่มเติม สามารถแจ้งความประสงค์ผ่านช่องทางทางการทูตได้ ซึ่งกรมฯ สามารถพิจารณาให้การสนับสนุนต่อยอดองค์ความรู้ให้กับบุคลากรของ สปป. ลาว เพื่อให้ศูนย์การเรียนรู้ มีการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และคุ้มค่าที่ฝ่ายไทยได้ลงทุนไป

๙. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการตรวจสอบและประเมินผล

๙.๑ นานาประเทศตระหนักถึงศักยภาพของไทยในฐานะหุ้นส่วนความร่วมมือที่ยั่งยืน ตลอดจนพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๙.๒ ไทยมีบทบาทที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน ผ่านการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นแนวทางและข้อริเริ่มของไทยไปประยุกต์ใช้ในต่างประเทศ ทั้งในกรอบทวิภาคี ไตรภาคี อนุภูมิภาค และเวทีระหว่างประเทศ

๙.๓ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศคู่ร่วมมือ องค์การและองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เกิดความไว้วางใจ เชื่อมั่นและนิยมไทยอันจะช่วยเหลือเป็นพื้นฐานสำคัญในการขยายผลสู่การขยายความร่วมมือในมิติอื่น ๆ นอกเหนือจากการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๙.๔ ไทยและประเทศคู่ร่วมมือสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อ ๑๗ (Global Partnership for the Goals) และเป้าหมายข้ออื่น ๆ โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

๙.๕ ยกระดับศักยภาพนักวิชาการ นักพัฒนา รวมถึงปราชญ์ชาวบ้านสู่สากล และสร้างความสำเร็จในการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เป็นแบบอย่างในการพัฒนาที่ยั่งยืนแก่นานาประเทศ

๑๐. การลงนามรับรองรายงาน

ลงชื่อ

(นายนครชิต สิงห์เสณี)

ประธานกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ

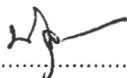
(นายนนทิกร กาญจนะจิตรา)

กรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ

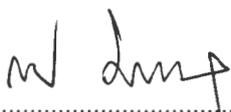
(นายไกรรวี ศิริกุล)

กรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ

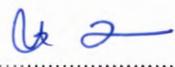
(นางสาวนิลลบล เครือณพรัตน์)

กรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ

(นายณพงศ์ ศิริขันตยกุล)

กรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ

(นางต๋องฤดี มากบุญ)

กรรมการและเลขานุการ

ลงชื่อ

(นางอัญญาพร เลิศพงศาภรณ์)

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

เอกสารประกอบรายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงการต่างประเทศ

โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืนตามแนวทางปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่โรงเรียนเทคนิค-วิชาชีพแบบผสม แขวงอัตตะปือ สปป. ลาว

๑. การประเมินความเสี่ยง (Risk Management)

๑.๑ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ผลการประเมิน

ระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยง น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก

ระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิด น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก

- ความเสี่ยง : การปรับเปลี่ยนนโยบายการดำเนินงานของฝ่ายไทยและฝ่ายลาว

- สาเหตุ : หากมีการเปลี่ยนรัฐบาลและนโยบายต่างประเทศของไทยต่อ สปป. ลาว

สภาพเศรษฐกิจ อัตราเงินเฟ้อของ สปป. ลาว ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทย และ สปป. ลาว

- ข้อจำกัด : มีค่อนข้างน้อย เนื่องจากไทย และ สปป. ลาว มีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ในระดับดีมาก กรมความร่วมมือระหว่างประเทศให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา กับ สปป. ลาว โดยผ่าน
โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในหลายด้าน อาทิ ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านการเกษตร

- แนวทางในการดำเนินงาน : ฝ่ายไทยและฝ่ายลาวมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด

โดยมีกลไกการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย – ลาว ซึ่งจัดขึ้นทุก ๑๘ เดือน เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และนโยบายความร่วมมือเพื่อการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีการประชุมติดตามการดำเนินงานโครงการเป็นประจำทุกปี ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามปกติ

๑.๒ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน/ปฏิบัติการ (Operational Risk)

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ผลการประเมิน

ระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยง น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก

ระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิด น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก

- ความเสี่ยง : สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งผลต่อมาตรการในการเดินทาง และการปฏิบัติงานในพื้นที่ของบุคลากรทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายลาวทำให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมโครงการได้ตามแผนงานที่กำหนด

- สาเหตุ : เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ส่งผลต่อการเดินทางเข้าพื้นที่ และการปฏิบัติงานโครงการ

- ข้อจำกัด : การปฏิบัติงานในพื้นที่โครงการอยู่ใน สปป. ลาว ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงบุคลากรที่บริหาร/ดำเนินโครงการ เป็นชาวไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ดังนั้น การเข้าพื้นที่จึงขึ้นอยู่กับทั้งมาตรการของฝ่ายลาวและฝ่ายไทย ในกรณีที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ โดยเฉพาะอย่างยิ่งดำเนินงานโครงการอยู่ในพื้นที่ห่างไกล แขวงอัตตะปืออยู่ติดเวียดนาม ทำให้การเดินทางการดำเนินกิจกรรม และการติดตามงานไม่สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว

- แนวทางในการดำเนินงาน : บุคลากรและผู้เชี่ยวชาญต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

และปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการดำเนินกิจกรรมให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย โดยการผสมผสานการใช้เทคโนโลยี อาทิ ระบบออนไลน์ในส่วนที่สามารถทำได้ ประกอบกับการวางแผนการปฏิบัติงานในพื้นที่และการดำเนินการในพื้นที่ภายใต้สถานการณ์และมาตรการต่าง ๆ โดยทีมงานต้องมีความคล่องตัวสูง

๑.๓ ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ผลการประเมิน

ระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยง น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก

ระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิด น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก

- ความเสี่ยง : สภาวะเศรษฐกิจของ สปป. ลาว และไทย นโยบายด้านการเงินและงบประมาณ ของกระทรวงการต่างประเทศ และการได้รับจัดสรรงบประมาณภาพรวมของกรมความร่วมมือระหว่างประเทศที่ลดลงอย่างมาก

- สาเหตุ : ปัจจุบัน สปป. ลาว เกิดสภาวะเงินเฟ้อ ทำให้งบประมาณในการดำเนินงานโครงการสูงขึ้น

- ข้อจำกัด : การดำเนินกิจกรรมต้องบริหารงบประมาณให้อยู่ในวงเงินที่ได้รับ ในขณะที่สินค้า เช่น วัสดุก่อสร้าง และอุปกรณ์ต่าง ๆ มีราคาสูงขึ้น

- แนวทางในการดำเนินงาน : ปรับแผนปฏิบัติการและชี้แจงทีมงานทุกฝ่ายให้ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณอย่างเคร่งครัด

๑.๔ ความเสี่ยงด้านกฎหมาย กฎเกณฑ์ต่าง ๆ (Compliance Risk)

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ผลการประเมิน

ระดับของโอกาสเกิดความเสี่ยง น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก

ระดับของผลกระทบที่คาดว่าจะเกิด น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง สูงมาก

- ความเสี่ยง : มาตรการการเดินทางข้ามประเทศและการเดินทางเข้าพื้นที่โครงการขึ้นอยู่กับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้ออุบัติใหม่

- สาเหตุ : การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ในปัจจุบัน แม้จะมีการฉีดวัคซีนและมาตรการเพื่อความปลอดภัยต่าง ๆ แล้ว แต่ปัจจุบันยังคงมีการระบาดของสายพันธุ์ต่าง ๆ อยู่

- ข้อจำกัด : มาตรการป้องกันโรคติดเชื้อเป็นมาตรการในระดับโลกและระดับประเทศ โครงการจึงต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

- แนวทางในการดำเนินงาน : ปรับแผนปฏิบัติการโครงการอย่างรวดเร็วตามสถานการณ์และติดตามทิศทางแนวโน้มของสถานการณ์ต่าง ๆ

๒. การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลัก Good Governance

๒.๑ ประสิทธิภาพ

มีการตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการขึ้นเพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานโครงการอย่างชัดเจนสามารถดำเนินงานได้ตรงตามแผนงานที่วางไว้ และใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒.๒ ประสิทธิภาพ

มีแผนการดำเนินงาน แผนปฏิบัติงานโครงการ และแผนการใช้งบประมาณ ซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดอย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงความต้องการของฝ่ายลาวและประโยชน์ที่ฝ่ายลาวจะได้รับเป็นหลัก ทำให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนงาน และอยู่ในระยะเวลาตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้

๒.๓ โปร่งใส

มีการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ และมีหลักฐานการใช้จ่ายงบประมาณ โดยผ่านการตรวจสอบในขั้นต้นจากส่วนงานบริหารงบประมาณโครงการ มีการรายงานความคืบหน้าในระบบ eMENSCR

๒.๔ การมีส่วนร่วม

มีการประสานข้อมูลระหว่างหน่วยงานคู่ร่วมมือทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายลาว ให้ทราบและพิจารณารายละเอียดการดำเนินงานโครงการ โดยจะมีการประชุมคณะกรรมการกำกับการดำเนินโครงการ (Project Steering Committee: PSC) เพื่อติดตามการดำเนินงานเป็นระยะ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับทราบความคืบหน้าของการดำเนินงาน รับทราบปัญหา และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

๒.๕ ความคุ้มค่า

มีการประชุมคณะกรรมการกำกับการดำเนินโครงการ (Project Steering Committee: PSC) เป็นประจำทุกปีเพื่อทบทวนและติดตามการดำเนินงาน รวมถึงกำหนดแผนงานและงบประมาณที่จะดำเนินงานในระยะถัดไป โดยปฏิบัติตามระเบียบราชการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

.....